Európsky parlament
2019-2024

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť

2023/2152(DEC)

25.1.2024

STANOVISKO

Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť

pre Výbor pre kontrolu rozpočtu

k absolutóriu za rok 2022: Európsky inštitút pre rodovú rovnosť
(2023/2152(DEC))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Robert Biedroń

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť vyzýva Výbor pre kontrolu rozpočtu, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

A. keďže v článku 8 ZFEÚ sa uvádza, že Únia sa vo všetkých svojich činnostiach zameriava na odstránenie nerovností, čím sa zavádza zásada uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti, a na a podporu rovnosti medzi mužmi a ženami; keďže rodová rovnosť sa musí začleniť do všetkých politík EÚ, a to aj prostredníctvom rodového rozpočtovania na všetkých úrovniach rozpočtového procesu;

B. keďže zamestnanci inštitútu EIGE sa aktívne zapájajú do výmeny najlepších postupov a činností siete agentúr EÚ (EUAN) a jej podsietí s cieľom rozvíjať jeho synergie v oblastiach, ako sú ľudské zdroje, správa budov, IT služby a bezpečnosť, spolupráca a výmena osvedčených postupov s ostatnými agentúrami Únie v záujme zlepšenia efektívnosti; keďže inštitút EIGE podnikol aktívne kroky na uplatňovanie prebiehajúcich opatrení zameraných na zlepšenie rodovej rovnováhy medzi svojimi zamestnancami;

C. keďže index rodovej rovnosti za rok 2023 ukazuje, že členské štáty dosiahli mierny nárast len o 1,6 bodu na 70,2 bodu a niektoré oblasti vykazujú známky regresie, najmä pokiaľ ide o hospodársku a príjmovú metriku[1]; keďže Európsky inštitút pre rodovú rovnosť (EIGE) bol zriadený s cieľom prispievať k podpore rodovej rovnosti v Únii a posilňovať ju, a to aj uplatňovaním hľadiska rodovej rovnosti vo všetkých politikách Únie a v nadväzujúcich vnútroštátnych politikách, bojom proti diskriminácii na základe rodu a zvyšovaním povedomia občanov Únie o rodovej rovnosti;

D. keďže vzhľadom na prebiehajúce krízy, ako sú vojny, klimatická kríza, inflácia a odmietavý postoj k právam žien, najmä sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a právam (SRZP) v Únii a na celom svete, je stále naliehavejšie potrebné, aby Únia dosiahla pokrok vo svojej stratégii pre rodovú rovnosť; keďže súčasné následné krízy prinášajú so sebou riziko spomalenia úsilia o dosiahnutie rodovej rovnosti a riziko, že ženám bude bránené v tom, aby plne uplatňovali svoje práva; keďže ženy v EÚ sú viac postihnuté chudobou alebo sociálnym vylúčením ako muži; keďže ich úloha ako primárnych opatrovateľov v rodine uvaľuje neúmernú záťaž neplatenej starostlivosti a práce v domácnosti na ženy, ktoré v tejto súvislosti zohrávajú zásadnú úlohu; keďže rozdiel v odmeňovaní žien a mužov v EÚ predstavuje 13 %, hoci sa v jednotlivých členských štátoch líši; keďže rozdiel v odmeňovaní žien a mužov má viacero dôsledkov vrátane 29 % rozdielu v dôchodkových nárokoch, čo staršie ženy vystavuje väčšiemu riziku chudoby a sociálneho vylúčenia; keďže právo na rovnakú odmenu za rovnakú prácu sa nie vždy dodržiava a zostáva jednou z najväčších výziev v úsilí o prekonanie diskriminácie v odmeňovaní; keďže boj proti diskriminácii medzi mužmi a ženami v oblasti prístupu k zamestnanosti a práci a podpora rovnosti v kariére a v profesijných kategóriách v odbornom vzdelávaní a odmeňovaní majú zásadný význam; keďže členské štáty by mali zvýšiť verejné investície do politík, ktorých priamym alebo nepriamym cieľom je bojovať proti negatívnym účinkom krízy životných nákladov na ženy v celej ich rozmanitosti, zaručiť prístup ku kvalitným, cenovo dostupným

[1] https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2023.

verejným službám v oblasti starostlivosti, vzdelávania, zdravia vrátane sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv a bývania a chrániť obete rodovo motivovaného násilia;

E. keďže konečný rozpočet Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť (ďalej len „EIGE“) na rozpočtový rok 2022 bol 8 432 920 EUR, čo v porovnaní s rokom 2021 (8 693 358 EUR) predstavuje zníženie o 3 %; keďže celý rozpočet inštitútu pochádza z rozpočtu Únie;

1. pripomína, že inštitút EIGE bol zriadený s cieľom prispievať k presadzovaniu rodovej rovnosti v Únii a posilňovať ju prostredníctvom poskytovania kvalitného výskumu a porovnateľných údajov s cieľom pomôcť európskym inštitúciám a členským štátom začleniť rodovú rovnosť do všetkých svojich politík a bojovať proti diskriminácii na základe pohlavia; zdôrazňuje preto kľúčovú úlohu inštitútu EIGE pri zbere, analýze, spracúvaní a šírení údajov a potrebných informácií pre tvorcov politík a politiky Európskej únie a jej jednotlivých členských štátov; víta najmä nepretržitú prácu inštitútu na indexe rodovej rovnosti a jeho nízkoprahový prístup k informáciám pre občanov; zdôrazňuje potrebu silnejšej a efektívnejšej integrácie politík v oblasti rodovej rovnosti a nástrojov na uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti; opätovne zdôrazňuje svoje opakované výzvy na pridelenie ďalších personálnych zdrojov vrátane stálych zamestnancov inštitútu EIGE vzhľadom na rastúci počet naliehavých žiadostí, technickú pomoc a žiadosti o jeho služby; preto vyzýva, aby sa v rozpočte inštitútu vyčlenili vyššie sumy na to, aby mohol posilniť svoje náborové a výskumné kapacity s cieľom ďalej zlepšovať svoju prácu a výsledky vzhľadom na následné krízy a odmietavé postoje k rodovej rovnosti a LGBTIQ+ osobám, ktoré neprimerane postihujú ženy;

2. zdôrazňuje význam boja proti nerovnostiam a nespravodlivosti voči ženám; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali naliehavé opatrenia na riešenie chudoby a rastúcich nerovností medzi ženami, najmä medzi skupinami v zraniteľných situáciách vrátane osamelých matiek, žien so zdravotným postihnutím, rasizovaných žien, LGBTIQ+ žien, migrantiek a utečenkýň, starších žien a žien vo vidieckych alebo riedko osídlených oblastiach; zdôrazňuje, že by to bolo možné dosiahnuť naplnením potreby zvýšeného financovania opatrení v oblasti rodovej rovnosti, pokiaľ ide o zamestnanosť a rast, ako aj s cieľom bojovať proti rodovo motivovanému násiliu, rozdielu v odmeňovaní žien a mužov, rozdielu v dôchodkoch žien a mužov, vplyvu kríz na ženy, uplatňovanie rodového hľadiska a rodové rozpočtovanie, proti rastúcej miere chudoby žien, ako aj z hľadiska práv a demokracie a právneho štátu; víta na tento účel prebiehajúcu spoluprácu medzi inštitútom EIGE a Výborom pre práva žien a rodovú rovnosť (FEMM); zdôrazňuje herkulovské úsilie a cenný prínos inštitútu EIGE k zabezpečeniu cieľov, hodnôt a priorít Európskeho parlamentu; dôrazne podporuje prácu inštitútu, ktorý prostredníctvom štúdií, výskumu a vysokokvalitných údajov umožňuje výboru riadne vykonávať svoju prácu; berie na vedomie význam dostupnosti spoľahlivých údajov rozčlenených podľa pohlavia s cieľom umožniť tvorbu politík založenú na faktoch; berie na vedomie cenný prínos, ktorý inštitút EIGE môže mať pre všetky výbory Európskeho parlamentu a ostatné agentúry EÚ s cieľom lepšie začleniť uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti do všetkých politík EÚ;

3. berie na vedomie pretrvávajúcu vysokú úroveň plnenia rozpočtu inštitútu EIGE, a to aj napriek pretrvávajúcemu nedostatočnému počtu zamestnancov tejto agentúry, s mierou plnenia viazaných rozpočtových prostriedkov až 97,91 % v roku 2022 (v porovnaní s

98,92 % v roku 2021) a s mierou plnenia platobných rozpočtových prostriedkov 81,10 % (72,16 % v roku 2021);

4. berie na vedomie zníženie miery prenesených operačných výdavkov inštitútu EIGE na 42,28 % v roku 2023 (54,79 % v roku 2022);

5. poznamenáva, že Európsky dvor audítorov potvrdil, že ročná účtovná závierka inštitútu EIGE vyjadruje verne zo všetkých významných hľadísk jeho finančnú situáciu k 31. decembru 2022 a výsledky jeho operácií, peňažné toky a zmeny v čistých aktívach za uplynulý rozpočtový rok;

6. na základe aktuálne dostupných údajov sa domnieva, že riaditeľke inštitútu EIGE sa má udeliť absolutórium za plnenie rozpočtu inštitútu za rozpočtový rok 2022.

PRÍLOHA: SUBJEKTY ALEBO OSOBY, KTORÉ SPRAVODAJCOVI VÝBORU POŽIADANÉHO O STANOVISKO POSKYTLI INFORMÁCIE

Predseda v úlohe spravodajcu vyhlasuje, že informácie mu neposkytol žiadny subjekt ani osoba, ktoré treba uviesť v tejto prílohe podľa článku 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	24.1.2024
Výsledok záverečného hlasovania	+: 23 –: 4 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Christine Anderson, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Frances Fitzgerald, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Andżelika Anna Możdżanowska, Johan Nissinen, Carina Ohlsson, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Maria Veronica Rossi, Sylwia Spurek, Marco Zullo
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Laura Ballarín Cereza, Sylvie Brunet, Marina Kaljurand, Eleni Stavrou
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Milan Brglez, Rainer Wieland

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

23	+
PPE	Maria da Graça Carvalho, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Eleni Stavrou, Rainer Wieland
Renew	Sylvie Brunet, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Marco Zullo
S&D	Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Marina Kaljurand, Carina Ohlsson, Evelyn Regner
The Left	Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek

4	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Maria Veronica Rossi

2	0
ECR	Andżelika Anna Możdżanowska
NI	Lívia Járóka

Vysvetlenie použitých znakov:
+ : za
- : proti
0 : zdržali sa hlasovania